

[Steenholdt]

og EF vil være, at der findes en ordening inden for EF, der respekterer Grønlands egenart. Denne særordnings væsentligste bestanddel må være, at EFs bestemmelser kun skal gælde for Grønland, når de er godkendt af Grønlands landsting. Uden vidtgående imødekommelse af disse synspunkter vil det blive uhyre vanskeligt at få medlemskabet i EF accepteret af den grønlandske befolkning, til trods for at de fordele, Grønland har opnået gennem Danmarks medlemskab af EF, efter vor opfattelse har opvejet ulemperne. Hermed tænker jeg på, at Grønland i de senere år har modtaget betydelige tilskud fra EFs forskellige fonde, og at disse penge er anvendt til opbygningen af det grønlandske samfund. Dette får særlig betydning på de områder, hvor det grønlandske hjemmestyre i fremtiden måtte få et selvstændigt økonomisk ansvar.

Jeg vil slutte med følgende kommentar. Meget store materielle fremskridt er opnået gennem de sidste 25 år; vi har lov til at sige, at der intet sted i verden i løbet af så kort tid er gennemført et udviklingsprogram af denne størrelsesorden. Det må være klart for alle, at der ikke kan undgå at ske fejltagelser under en sådan indsats; men jeg kan kun rose de daværende danske og grønlandske politikere, som har truffet beslutning, ved at sige, at valget dengang stod imellem en udvikling med risiko for fejltagelser eller slet ingen udvikling. Denne udvikling fortsætter den dag i dag, og jeg vil understrege nødvendigheden af, at man fortsætter den udvikling med støtte udefra, hvis det grønlandske samfund ikke skal gå i stå. Det er på denne måde, den grønlandske befolkning så at sige er vokset ind i, er modnet til, et moderne demokrati.

Tiden er nu inde til at give udviklingen et yderligere skub fremad. Der er som et ganske naturligt led i udviklingen i Grønland opstået et ønske om gennemførelse af en hjemmestyreform. Herved kan den grønlandske særegne stilling inden for det danske rige blive udtrykkeligt fastslået, og bestemmelsesretten over vigtige samfundsområder overlades til den grønlandske befolkning selv.

Honoré (KrF):

Da disse lovforslag var til første behandling den 24. maj i år, var jeg forhindret i at være til stede, men på partiets vegne fremfør-

te hr. Arne Bjerregaard bl. a. følgende synspunkter – jeg citerer fra Folketingstidende 1977–78, sp. 10864:

»Kristeligt folkeparti er i store træk enig i de overvejelser og forslag, som hjemmestyrekommissionen har fremlagt; dog ønsker jeg at understrege følgende: dansk og grønlandsk sprog skal ligestilles, intet af dem bør være hovedsprog. Ejendomsretten til Grønlands naturgivne ressourcer skal fortsat udelukkende tilhøre staten, men efterforskning og udnyttelse skal ske efter forhandling mellem regeringen og landsstyret. Landsstyret skal kunne udsætte sådanne aktiviteter. Men vi mener også, at der på grund af rigsheden ikke kan tilkomme landsting og landsstyre nogen vetoret.«

Denne indstilling, som hr. Arne Bjerregaard gav udtryk for, deler jeg fortsat. De ændringsforslag, jeg her har stillet på egne vegne, skal netop udtrykke denne holdning, og det betyder altså, at stk. 1 i § 8 udgår, det stk. 1, der lyder således:

»Den fastboende befolkning i Grønland har grundlæggende rettigheder til Grønlands naturgivne ressourcer.«

Det skal udgå; idet Grønland er en integreret del af det danske rige, må rettighederne til disse ressourcer tilhøre ikke den lokale befolkning, men staten.

Endvidere mener vi, at udtrykket »rettigheder« i det følgende stykke: »....den fastboende befolknings rettigheder med hensyn til de ikke-levende ressourcer...«, skal ændres til ordet »interesser«, idet jeg mener, at en konsekvens af rigsheden netop er, at den fastboende befolkning ikke har sådanne specielle rettigheder, men derimod selvfølgelig har nogle interesser, der helt naturligt må respekteres.

Endelig mener jeg og har derfor foreslået ændret, at den vetoret, som der er tale om i stk. 3, vil stride imod den solidaritet, der ligger i rigshedens begreb.

Det fjerde ændringsforslag vedrører § 9 i hjemmestyreloven, der jo har det indhold, at det grønlandske sprog er hovedsproget, og at det danske sprog bliver et andenklassesprog. Jeg mener, det er et meget farligt forslag at stille, fordi det vil svække Grønlands mulighed for kommunikation og uddannelse at gøre dansk til et andenklassesprog. Hvis man følger mit forslag, vil der fortsat være mulighed for at bevare det grønlandske